

**«№31 негізгі орта мектебі» КММ
оқушылардың дұрыс тамақтану мәдениетін
қалыптастыру бойынша аналитикалық анықтама**

«№31 Негізгі орта мектебі» КММ Оқушылардың денсаулығын сактау міндептін анықтады, ол келесі қызмет бағыттарында көрінеді:

- 1) денсаулық сактау білім беру ортасын жүйелі түрде дамыту (қауіпсіз, қолайлы);
- 2) дene шынықтыруды оқытудың жаңа тәсілдерін қолдану;
- 3) Заманауи Денсаулық сактау технологияларын қолдану;
- 4) оқушылардың дұрыс тамақтануын ұйымдастыру және насиҳаттау.

Денсаулық-адам үшін де, мемлекет үшін де ең үлкен құндылық. Адам денсаулығына көптеген факторлар әсер етеді. Бұл қоршаған ортаның жай-күйі, өмір салты, қозғалыс белсенділігі, әлеуметтік мәртебе және тамақтану сапасы.

Осы бағыттағы жұмыстың мақсаты-білім алушылардың денсаулығын сактау және нығайту, ағзаның жас және физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, мектеп тамағының рационын жақсарту жолымен аурулардың алдын алу.

«№31 Негізгі орта мектебі» КММ-де оқушылардың дұрыс тамақтануын ұйымдастыру және насиҳаттау бойынша жұмыстың заманауи бағыттары:

- Тамақ дайындаудың жаңа технологияларын қолдана отырып, мектеп оқушыларының буфеттік тамақтануын ұйымдастыру.
- Білім беру мекемесінде тамақтануды ұйымдастыру мониторингін жүргізеді.
- 1-4 сыныптардағы сыныптан тыс жұмыстардың жоспарларына "дұрыс тамақтану туралы әңгіме" бағдарламасын енгізу □
- Оқушылардың дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыру бойынша мәселелерді тәрбие жоспарына енгізу.
- Оқушылардың сыныптан тыс және сабактан тыс жұмыстары, ата-аналармен ағарту жұмыстары кезінде оқушылардың дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыру мәселелерін қарастыру.
- Оқушылардың тиімді тамақтануын ұйымдастыру бойынша ата-аналардың жалпы оқыту сабактарын өткізу.
- Дұрыс тамақтануды насиҳаттау бойынша әдеби конкурстар мен әлеуметтік жарнама конкурстарын өткізу.

Мектепте Салауатты өмір салтының құрамдас бөлігі болып табылатын дұрыс тамақтануды насиҳаттау белсенді жүргізіледі.

Дұрыс тамақтануды насиҳаттау:

– оқушылардың денсаулық мәдениетін қалыптастыру бойынша білім беру стандартының талаптарын іске асыру;

- оқушылардың тиімді тамактануын ұйымдастыру бойынша ата-аналардың жалпы оқыту сабактарын өткізу;
- дұрыс тамақтануды қалыптастыру жөніндегі жұмыстың он тәжірибесі туралы баяндайтын буклеттер, фотоальбомдар және бейнеклиптер басып шығару;
- ұйымдастыру мектеп көрмелер "Дұрыс тамақтану. Пайдалы өнімдер", әдеби байқаулар мен салауатты тамақтануды насихаттау жөніндегі әлеуметтік жарнама конкурстары.

№31 НОМ өткізіледі:

- білім алушылардың денсаулық жағдайына мониторинг және кешенді бағалау;
- мектептегі тамақтану сапасының мониторингі;
- мектепте тамақтандыруды ұйымдастыру бойынша көрсетілетін қызметтердің сапасы мәселелері бойынша әлеуметтік зерттеулер.

Сауалнама көрсеткендей, оқушылардың 85% - дан астамы тамақтану сапасына риза, ата-аналардың мектептегі тамақтануға деген қөзқарасы жақсарды.

Мектепте дұрыс тамақтанудың білімі мен құзыреттілігін қалыптастыру қажеттілігін түсіну өсуде, дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастырудың педагогикалық мақсаттарын іске асыруға жүйелі қөзқарас қалыптасты.

Әр түрлі пәндік салаларды оқытуда оқытудың пәндік **мақсаттары** нақтыланып, іске асырылады:

- ұтымды тамақтану ережелері туралы ғылыми білім негіздерін меңгеру;
- оқу іс-әрекетінің тәсілдерін меңгеру; ;
- дұрыс тамақтану мәдениеті туралы түсінік қалыптастыру.

Оқытудың жеке мақсаттары:

- мектеп оқушыларының денсаулық сақтау ойлауын, танымдық қабілеттерін дамыту;
- мектеп оқушыларының ортақ қабілеттері мен мәдени қызығушылықтарын, салауатты өмір салты нормаларын іске асыру қажеттіліктерін дамыту;
- мектеп оқушыларының өзін-өзі дамытуға деген ынтасын, оның ішінде денсаулығының жай-күйін өзін-өзі бақылау негізінде қалыптастыру.

Білім беру құзыреті:

- жалпы мәдени:
  - өз денсаулығы және қоғам денсаулығы үшін жауапкершілік;
  - дұрыс тамақтану нормалары мен ережелерін сақтау;
  - фаст-фудтың салдарын түсіну;
- оқу-танымдық:
  - бақылау негізінде білім алу білігі;
  - Денсаулық күнделіктерін жүргізе білу, спорттық жетістіктерді бақылау, өзін-өзі бақылау;
- әлеуметтік-еңбек:

- өзара көмек және жақындарының денсаулығына қамқорлық жасау тәжірибесі;
- еңбек пен спорттың денсаулыққа әсерін түсіну.

Мектептегі дұрыс тамақтану мәдениеті тамақтану мәдениетінің негіздерін қалыптастыру принциптерін ескере отырып қалыптасады:

- кешенділігі,
- жүйелілік,
- әртүрлілік,
- жеткіліктілік,
- қауіпсіздігі,
- рахат.

Дұрыс тамақтануды насиҳаттауда мектеп Денсаулық сактау және бейімдеу технологияларын қолданады, соның ішінде:

- ойын технологиясы;
- жоба әдісі;
- деңгейлік саралау әдісі;
- педагогикалық шеберханалар әдісі (бірге жоспарлаймыз);
- сабактар-тренингтер;
- сабак-кенес беру;
- мектеп оқушыларының денсаулық туралы негізгі құзыреттерін қалыптастыру;
- баланың өзін-өзі тану және өзін-өзі тану процестерін қамтамасыз ету және қолдау, оның даралығын дамыту;
- оқушыларға, педагогтарға, ата-аналарға сауалнама жүргізеді.

Қолданылатын профилактикалық және денсаулық сабактары:

- сыни ойлау дағдыларын қалыптастыратын әдістер;
- түйінді сөздер;
- белсенді оку (таңбаланған немесе маңызды ақпаратты іріктеумен ғылыми-көпшілік әдебиетті оку);
- әр түрлі сұраптармен жұмыс: "Адамның мінез-құлқында оның денсаулығын нығайта түсетін не?"; "Адамның мінез-құлқындағы оның денсаулығын нашарлататын не?»;
- материалды көзбен шолу тәсілдері және үйымдастыру (мысалы, "Денсаулық сактау қоры", "Денсаулық жазбалары");
- миға шабуыл;
- түрлі пікірталастар (мысалы, "Дұрыс тамақтану және денсаулық", "Сұлулық және денсаулық").

Дұрыс тамақтануды насиҳаттау мәселелері оқушылармен сынаптан тыс және сабактан тыс жұмыстарда, ата-аналармен тәрбие жұмыстарында және т. б. қарастырылады.

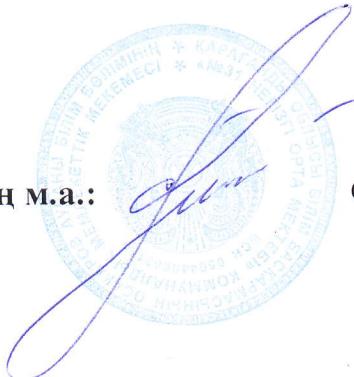
Мысалы, оку-тәрбие жұмысы жүйесінде келесі іс-шаралар жүзеге асырылады:

- "Дұрыс тамақтану" тақырыбындағы әңгімелер циклі;
- "Күн тәртібі және оның мәні", "Тамақтану мәдениеті", "Тамақтану режимі және тамақтану рационы", "Жіті ішек аурулары және олардың алдын алу" тақырыптары бойынша сынып сафаттарын өткізу.

Оқушылардың таңғы асқа, түскі асқа және кешкі асқа арналған тағамдарды таңдау, үстел жасау және т.б. дағдыларын дамыту мақсатында іскерлік ойындар мен тренингтер өткізіледі. Аталған іс-шаралардың орындалуына сынып жетекшілері, мектеп медбикесі, мектеп әкімшілігінің өкілдері жауапты болып тағайындалды. Дұрыс тамақтануды насиҳаттауға ауылдық кітапхана қызметкерлері қатысады.

Мектеп оқушыларының дұрыс тамақтану мәдениетін насиҳаттаудың осындай кешенді тәсілі осы бағыт бойынша нәтижелі жұмысты қамтамасыз етеді.

Директордың м.а.:

Смагулов Т.Б.